

Ulkomailla oleskelun johdosta maaliskuun 1 p:n ja kesäkuun 30 p:n väliseksi ajaksi vapautusta saaneen vtn Sergeliuksen tilalle tuli varamies, tullipäälyismies S. E. Lindroos ¹⁾, syyskuun 3 p:stä kahden kuukauden ajaksi ulkomaanmatkan takia vapautusta saaneen vtn Borg-Sundmanin tilalle toinen varamies I. Sahlman ²⁾ ja sairauden vuoksi joulukuun 15 p:stä v:n 1947 helmikuun 29 p:ään 1948 vapautusta saaneen vtn Janatuisen tilalle varamies, toimitsija V. Puskala ³⁾).

Paitsi edellä mainittuja henkilöitä, jotka vuoden varrella tulivat varsinaisiksi kaupunginvaltuutetuiksi, olivat valtuutettujen varamiehet seuraavat:

Metalityöntekijä O. E. Ahomaa	Osastonjohtaja W. Mattlar
Liittosihteeri H. Bjurström	Putkiasentaja T. E. Nieminen
Sosiaalihoitaja M. H. Björklund	Taloudenhoitaja A. F. Niemistö
Professori K. Bruhn	Talousopettaja A. A. Nissinen
Kansakouluntarkastaja G. E. Cavonius	Varatuomari H. R. Nybom
Kauppätieteiden kandidaatti S. H. R. Colliander	Osastopäällikkö B. V. Oljelund
Toimistonjohtaja A. Edberg	Kirjaltaja T. M. Paasivuori
Arkkitehti K. G. G. Englund	Rovasti K. F. Palomäki
Kamreeri A. G. R. Estlander	Halkokauppias I. F. Palotie
Kipsityöntekijä Y. Forsström	Rouva E. Peräläinen
Toimitusjohtaja E. Hirvonen	Toimittaja A. Pohjanmaa
Kanslianesimies O. M. M. Ilvesviita	Pastori V. A. Päivänsalo
Raitiovaununkuljettaja J. W. Johansson	Kirvesmies T. Pöyry
Toimistopäällikkö A. K. Jokisalo	Toimistoapulainen V. T. Ristell
Järjestelymestari K. J. Kahila	Tuomiorovasti K. A. Santavuori
Viilaaja A. J. Kauhanen	Filosofian kandidaatti O. E. C. Schildt
Liikkeenharjoittaja T. H. Kettunen	Toimistopäällikkö A. O. Stenvall
Toimitusjohtaja E. Kilpiä	Johtaja J. O. Suvanto
Ilmoitusasiamies J. Kivilahti	Toimitsija O. K. Tainio
Kauppias L. A. Koivujuuri	Pastori L. I. Takala
Ravintolan tarkastaja S. Koskinen	Toimittaja L. R. Takki
Toimitusjohtaja W. W. Kuhlback	Kauppias K. A. Teräskallio
Kivityöntekijä A. P. Kääpä	Liikennetarkastaja O. H. Träskvik
Varatuomari M. K. Laisaari	Insinööri J. E. Tuokkola
Rouva S. E. Lehtivuori	Alilääkäri U. E. Tötterman
Säästöpankinjohtaja O. H. A. Lindberg	Professori A. V. Vartiainen
Leipuri K. R. Lindholm	Toimitusjohtaja L. Viljanen
Toimitusjohtaja A. W. Liukkonen	Johtaja J. V. Vuortama
Teknillinen johtaja C.-G. O. Londén	Arkkitehti M. Välikangas
	Toimitusjohtaja T. V. Väyrynen

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi vt Tulenheimo ⁴⁾ ja varapuheenjohtajana vt Janatuinen ⁵⁾.

Kaupunginvaltuusto kokoontui 21 kertaa.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjain pykäläluku oli 718 ja sen puolesta lähetettyjen kirjeiden lukumäärä 137.

Kaupunginvaltuuston vuoden varrella käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuuston jäsenmäärää koskevan kaupunkien kunnallislain pykälän muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, ettei vtn Gröndahlin aloite kaupunginvaltuuston jäsenmäärää koskevan kaupunkien kunnallislain pykälän muuttamisesta antanut aihetta toimenpiteisiin.

¹⁾ Kvsto 19 p. maalisk. 165 §. — ²⁾ S:n 3 p. syysk. 405 §. — ³⁾ S:n 17 p. jouluk. 686 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. tammik. 2 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. tammik. 3 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. maalisk. 172 §; ks. v:n 1946 kert. I osan s. 5.

Johtaja Y. Harvian muistorahaston perustaminen. Kunnallinen keskustoimisto oli ilmoittanut Kaupunkiliiton hallituksen päättäneen huhtikuun 12 p:nä perustaa johtaja Y. Harvian muiston pysyväksi kunnioittamiseksi hänen nimeään kantavan rahaston, josta tultaisiin myöntämään apurahoja kunnallisen elämän ja kunnallishallinnon alalla tapahtuvan tieteellisen tutkimustyön edistämiseen, sekä esittäneen toivomuksena, että kukin kaupunki ja kauppalahjoittaisi mainittuun muistorahastoon rahasumman, joka oli vähintään 1 mk kaupungin tai kauppalan henkikirjoitettua asukasta kohden. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ tällöin myöntää yleisistä käyttövaroistaan mainitun muistorahaston perustamiseen 350 000 mk:n suuruisen määrärahan.

Määrärahat. Kaupunginvaltuuston v:n 1946 määrärahaa Siivoaminen päätettiin ²⁾ sallia ylittää 24 000 mk.

Kaupunginhallitus ja välittömästi sen alaiset virastot

Kaupunginhallitus, kaupunginkanslia ja asiamesosasto. Kaupunginhallituksen jäseniksi v:ksi 1947 valittiin ³⁾ vtt Aho, Hannula, Huhtala, Modeen, Nybergh, Räisänen ja Väre sekä Suomen kunnantyöntekijäin liiton puheenjohtaja J. A. Kivistö ja kansakoulujen taloudenhoitaja P. B. J. Railo.

Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön joulukuun 20 p:nä 1946 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen ⁵⁾ kaupunginhallituksen ohjesäännön 8, 13, 14, 15 ja 30 a §:n sekä 17 §:n 1 momentin muuttamisesta.

Vtn Huhtalan aloite sellaisen muutoksen tekemisestä kaupunkien kunnallislain 11 §:ään, että kaupunginhallituksen tai lautakuntien jäseniksi ei voitaisi valita näiden alaisia palknauttijoita, päätettiin ⁶⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ lakkauttaa lokakuun 1 p:stä 1947 lukien kaupunginkanslian yhden 37 palkkaluokkaan kuuluvan vahtimestarin viran sekä perustaa tammikuun 1 p:stä 1948 lukien kaupunginkansliaan uuden 37 palkkaluokkaan kuuluvan toimistoapulaisen viran ja oikeuttaa kaupunginhallituksen siirtämään virkaan, sitä haettavaksi julistamatta, tilapäisen toimistoapulaisen M. Karkisen.

Kaupunginhallitus oikeutettiin ⁸⁾ ylittämään seuraavia v:n 1946 määrärahoja alla mainituin määrin: kaupunginhallituksen määrärahaa Autokulut 75 230 mk; kaupunginkanslian määrärahoja Siivoaminen 6 063 mk ja Tarverahat 384 821 mk; asiamesosaston määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 141 018 mk, Siivoaminen 4 744 mk, Tarverahat 17 664 mk ja Oikeudenkäyntien aiheuttamat menot 103 398 mk; pääluokan Yleinen kunnallishallinto luvun Erinäiset hallintomenot määrärahoja Sairaslomasijaiset 975 681 mk, Matkakustannukset 72 548 mk, Hautausapu 65 045 mk, Vakuutusmaksut ja vahingonkorvaukset 504 285 mk, Vakuutusmaksut 3 670 559 mk, Kaluston hankinta 751 908 mk, Kaluston kunnossapito 59 462 mk, Puhelinmaksut 445 932 mk, Valiokunta- ja komiteamenot 614 359 mk, Jäsenmaksut kaupunkiliitoille 6 650 mk, Jäsenmaksut 500 mk ja Kaupunginhallituksen puhelinkeskuksen laajentaminen 37 735 mk; terveydenhoidon pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 11 300 mk; sairaanhoidon pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 30 000 mk; huoltotoimen pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 82 732 mk; lastensuojelun pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 40 410 mk; erinäisten sosiaalisten tehtävien pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja työttömyyden varalta 1 091 022 mk; opetustoimen pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 50 856 mk; kiinteistöjen pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin 1 630 659 mk ja kaupunginhallituksen käyttövaroja 432 202 mk; yleisten töiden pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 7 544 036 mk; sekalaisten yleisten menojen pääluokan määrärahoja Sekalaisten tulojen poistot ja palautukset 335 319 mk, Kaupunginhallitukset yleiset käyttövarat 1 277 512 mk, Kaupungin edustustilaisuuksia varten, kaupunginhallituksen käytettäväksi 370 773 mk, Kalliinanjanlisäykset palknauttijoille, kaupunginhallituksen käytettäväksi 177 886 535 mk, Kalliinanjanlisäykset eläk-

¹⁾ Kvsto 21 p. toukok. 293 §. — ²⁾ S:n 2 p. huhtik. 224 §. — ³⁾ S:n 8 p. tammik. 4 §. —

⁴⁾ S:n 19 p. helmik. 122 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 5. — ⁶⁾ Kvsto 15 p. lokak. 582 §. —

⁷⁾ S:n 15 p. lokak. 546 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. maalisk. 189 § ja 2 p. huhtik. 224 §.

keennauttijoille, kaupunginhallituksen käytettäväksi 10 890 561 mk ja Kalliinajanli-säykset kaupungin leski- ja orpokassan eläkkeennauttijoille, kaupunginhallituksen käytettäväksi 1 762 804 mk; sekä Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 2 740 955 mk.

Kaupunginhallitus oikeutettiin ¹⁾ ylittämään seuraavia kertomusvuoden määrärahoja alla mainitun verran: kaupunginhallituksen asiamiesosaston määrärahaa Oikeudenkäyn-tien aiheuttamat menot 170 000 mk; pääluokan Yleinen kunnallishallinto luvun Erinäi-set hallintomenot määrärahoja Puhelinmaksut ja Jäsenmaksut vastaavasti 1 200 000 mk ja 5 390 mk; sekä sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyviä kaupungin-hallituksen käyttövaroja kaupungin edustustilaisuuksia varten 1 200 000 mk.

Kaupunginarkisto. Kaupunginarkiston kertomusvuoden määrärahaa Valaistus pää-tettiin ²⁾ sallia ylittää 8 000 mk.

Rahatoimisto. Rahatoimiston v. 1943 vahvistetun johtosäännön 11 §:n 9 kohdan mu-kaan rahatoimiston toimisto-osaston tehtävänä oli mm. valmistella puhelimia ja kaluston hankintaa koskevat kysymykset. Painatus- ja hankintatoimiston perustamisen yhtey-dessä ³⁾ oli painatus- ja hankintatoimiston johtosäännön 5 §:n 1 kohtaan otettu määräys, jonka mukaan toimiston hankintaosastolle oli keskitetty konttorikoneiden, -kaluston ja -tarvikkeiden hankinta kaupungin virastoille ja laitoksille, joten mainitut johtosäännöt olivat ristiriidassa keskenään. Koska puhelinten hoito oli täysin rinnastettavissa konttori-koneiden ym. senkaltaisten hankintaan, kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen esi-tyksestä päätti ⁴⁾ kumota rahatoimiston johtosäännön 11 §:n 9 kohdan.

Seuraavia rahatoimiston v:n 1946 määrärahoja päätettiin ⁵⁾ sallia ylittää alla maini-tuin määrin: Tilapäistä työvoimaa 1 938 538 mk, Siivoaminen 35 941 mk, Painatus ja sidonta 606 488 mk, Tarverahat 256 919 mk, Pankkien kannantaprovisiot 1 110 137 mk ja Jakelukulut 334 719 mk.

Rahatoimiston sotilasavustusosaston seuraavia kertomusvuoden määrärahoja pää-tettiin ⁶⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 625 000 mk, Vuokra ja lämpö 50 000 mk sekä Painatus ja sidonta 2 000 mk.

Tilastotoimisto. Kaupunginvaltuuston päätettyä ⁷⁾, että kunnallisten elinten johto-sääntöihin oli tehtävä ne muutokset, jotka johtuivat palkkajärjestelyn yhteydessä teh-dyistä virkojen nimitysten muutoksista, tilastotoimisto oli laatinut ehdotuksen uudeksi johtosäännökseen, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁸⁾.

V:n 1946 käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin sekä palkankorotuksiin kau-punginvaltuusto myönsi ⁹⁾ 9 440 mk eräiden tilastotoimiston sääntöpalkkaisten virkojen siirtämisestä ¹⁰⁾ ylempään palkkaluokkaan aiheutuneiden kustannusten peittämiseen.

Tilastotoimiston v:n 1946 tarverahoja päätettiin ¹¹⁾ sallia ylittää 7 000 mk sekä seuraa-via kertomusvuoden määrärahoja alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 200 000 mk, Siivoaminen 15 000 mk ja Tarverahat 20 000 mk.

Palkkalautakunta. Palkkalautakunnan toimistoon päätettiin ¹²⁾ tammikuun 1 p:stä 1948 lukien perustaa 17 palkka- ja III kielitaitoluokkaan kuuluva sihteerin virka ja 38 palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka.

Palkkalautakunnan kertomusvuoden tilapäisen työvoiman määrärahaa päätettiin ¹³⁾ sallia ylittää 150 000 mk.

Revisiolaitos

Kaupungin v:n 1946 hallinnon ja tilien tarkastus. Tutustuttuaan kaupungin revisio-toimiston kertomukseen v:ltä 1946, vuositilintarkastajat valittuaan ¹⁴⁾ sihteerikseen sihteerin V. Kanervan sekä jakaaututtuaan kuten ennenkin jaostoihin, jotka tutkivat eri hallinnonhaaroja ja laitoksia, antoivat tilintarkastuskertomuksensa ¹⁵⁾, jossa he todet-tuaan kaupunginkassan maksuvalmiuden heikentymisen sekä ennakkomenojen huoles-

¹⁾ Kvsto 12 p. helmik. 96 §, 24 p. syysk. 528 § ja 26 p. marrask. 664 §. — ²⁾ S:n 15 p. lokak. 568 §. — ³⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 6. — ⁴⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 254 §; ks. Kunnall. ase-tuskok. s. 20. — ⁵⁾ Kvsto 2 p. huhtik. 224 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. marrask. 632 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 9. — ⁸⁾ Kvsto 2 p. huhtik. 213 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 35. — ⁹⁾ Kvsto 26 p. helmik. 147 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 8 ja v:n 1945 Kunnall. asetuskok. s. 334. — ¹¹⁾ Kvsto 12 p. helmik. 99 § ja 5 p. marrask. 616 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. syysk. 434 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. syysk. 479 §. — ¹⁴⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 113. — ¹⁵⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 5.

tuttavan suuruuden julkitoivat eräitä eri hallinnonhaaroja koskevia huomautuksia. Saatuaan kaupunginreviisorin ja vuositilintarkastajien kertomuksissaan tekemien huomautusten johdosta asianomaisilta laitoksilta ja lautakunnilta pyytämänsä selitykset, jotka se katsoi tyydyttäväiksi ja joista ilmeni asianomaisten jo ryhtyneen tai vastedes aikovan ryhtyä toimenpiteisiin sellaisten epäkohtien korjaamiseksi, jotka sitä vaativat, kaupunginhallitus antoi niiden johdosta lausuntonsa ¹⁾, jonka mukaisesti kaupunginvaltuusto sittemmin päätti ²⁾ hyväksyä v:n 1946 tilinpäätöksen sekä myöntää kaupunginhallitukselle ja kaupungin kaikille lautakunnille, virastoille ja laitoksille vastuuvapauden mainitun vuoden hallinnosta ja tileistä.

Vuositolintarkastajat. Kaupungin v:n 1947 hallinnon ja tilien tarkastajiksi valittiin ³⁾ pankinkamreeri U. V. Aho, liikevaihtoverotoimiston virkailija A. F. Alenius, filosofian tohtori K. O. Alho, kauppatieteiden kandidaatti S. H. R. Colliander, toimistonjohtaja A. Edberg, liittosihteeri V. J. W. Kanerva, kauppatieteiden kandidaatti S. Kihlman, sähköasentaja L. R. Myllymäki, toimitusjohtaja A. Raikkala, kivityöntekijä E. V. Riipinen, pankinjohtaja V. V. Sipilä ja varajohtaja T. A. Wiherheimo sekä tilintarkastajain varamieheksi pankinjohtaja L. J. Ahva, kamreeri L. Henrikson, johtaja Y. M. Ihari, pankinjohtaja A. K. Kivialho, asianajaja N. A. Lahtinen, toimitusjohtaja T. A. Lassila, postivirkailija E. H. Liikanen, kirjanpitäjä S. Mäntykoski, lautatarhanisännöitsijä J. Sandqvist, liikennetarkastaja O. H. Träskvik, pääjohtaja T. Vanhala ja toimitusjohtaja C. G. Weckman.

Kaupungin irtaimen omaisuuden inventointi. Kaupungin irtaimen omaisuuden tarkastajien toimintakertomus päätettiin ⁴⁾ lähettää tilastotoimistolle kunnalliskertomuksessa huomioonotettavaksi.

Revisiotoimisto. Reviisori A. Lindrothille myönnettiin ⁵⁾ virkaero marraskuun 1 p:stä lukien. Kahteen avoinna olevaan reviisorin virkaan valittiin apulaisreviisorit N. V. Puisto ⁶⁾ ja A. H. M. Kinnunen ⁷⁾.

Avoinna olevaan apulaisreviisorin virkaan valittiin ⁸⁾ virkaa toimittava apulaisreviisori I. A. Ilvonen.

Revisiotoimistoon päätettiin ⁹⁾ tammikuun 1 p:stä 1948 lukien perustaa 35 palkkaluokkaan kuuluva revisioapulaisen virka.

Revisiotoimiston seuraavia v:n 1946 määrärahoja päätettiin ¹⁰⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Siivoaminen 3 605 mk, Tarverahat 6 042 mk ja Matkakustannukset 1 483 mk.

Revisiotoimiston kertomusvuoden määrärahaa Siivoaminen päätettiin ¹¹⁾ sallia ylittää 3 500 mk.

Verotusviranomaiset

Taksoituslautakunnan toiminnan tutkimista koskeva aloite. Kaupunginvaltuusto päätti ¹²⁾, ettei v:n Peurasen aloite, joka koski 5-jäsenisen toimikunnan asettamista tutkimaan taksoituslautakunnan toimintaa, koska aloitteentekijä epäili, ettei taksoitusta kaikissa suhteissa ollut toimitettu lain ja kaupungin etujen mukaisesti, antanut aihetta toimenpiteisiin.

Verotusvalmisteluvirasto. Merkittiin ¹³⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen joulukuun 21 p:nä 1946 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen ¹⁴⁾ verotusvalmisteluviraston johtosäännön 6 §:n 1 momentin muuttamisesta.

Verotusvalmisteluvirastoon maksuluetteloiden kirjoittamista varten hankittujen sähkökirjoituskoneiden vuokraan ja reijityskorttien hankintaan myönnettiin ¹⁵⁾ kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista 690 000 mk.

Verotusvalmisteluviraston v:n 1946 määrärahoja Ylityökorvaukset ja Painatus ja sidonta päätettiin ¹⁶⁾ sallia ylittää vastaavasti 1 334 427 mk ja 2 625 mk sekä kertomusvuoden määrärahaa Valaistus 25 000 mk.

¹⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 6. — ²⁾ Kvsto 18 p. kesäk. 385 § ja 3 p. syysk. 419 §. — ³⁾ S:n 8 p. tammik. 5 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. kesäk. 348 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. marrask. 428 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. tammik. 27 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. marrask. 597 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. toukok. 289 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. lokak. 545 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. helmik. 98 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. marrask. 663 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. kesäk. 388 §. — ¹³⁾ S:n 12 p. helmik. 72 §. — ¹⁴⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 9. — ¹⁵⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 258 §. — ¹⁶⁾ S:n 19 p. maalisk. 190 § ja 5 p. marrask. 617 §.

Viranhaltijain ja työntekijäin virkasääntö-, työjärjestely-, palkka-, eläke- yms. kysymykset

Taksan vahvistaminen eräiden kaupungin viranomaisten antamien jäljennösten ja todistusten lunastuksia varten. Kumoten v. 1946 vahvistamansa taksan Helsingin kaupungin viranomaisten antamista pöytäkirjanotteista, asiakirjajäljennöksistä ja todistuksista kannettavista lunastusmaksuista kaupunginvaltuusto vahvisti ¹⁾ mainittuja lunastusmaksuja koskevan uuden taksan.

Kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön uusiminen. Helsingin virkamiesyhdistyksen anottua voimassa olevan kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön muuttamista siten, että kaupungin viranhaltijoille suoritettaisiin palkkiota riippumatta siitä, olivatko he lautakuntien tai muiden hallintoelinten itseoikeutettuja tai ohjesäännön mukaisia jäseniä, oliko kysymyksessä heidän lähimmän hallintoelimensä tahi sen asettaman komitean kokous ja pidettiinkö kokous pääasiallisesti virka-aikana tai sen ulkopuolella ja palkkalautakunnan asetuttua eräin poikkeuksin puoltamaan ehdotusta, kaupunginhallitus oli laatinut uuden tarkistetun ehdotuksen luottamusmiesten palkkiosäännöksi, jossa mm. oli otettu huomioon palkkalautakunnan ehdotus ja palkkioiden korotus n. 30 %:lla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ eräin pienehköin muutoksin ehdotuksen.

Matkustussäännön mukaisten päivärahojen korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ tehdä v. 1943 vahvistamansa kaupungin matkustussäännön 12 §:ään siinä määrättyjen päivärahojen korottamista koskevan muutoksen.

Sairaslomamääräysten uudistamista koskeva aloite. Vtn Virkkusen aloite kaupungin sairaslomamääräysten uudistamisesta siten, että täysi palkka maksettaisiin sairaustapauksissa ainoastaan kolmelta päivältä ja sen jälkeen enintään 2/3 palkasta, minkä ohessa kaupunki voisi ryhtyä kustantamaan sairaanhoitoa sairauden alkamisesta lukien, päätettiin ⁴⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Viranhaltijain kielitaitosäännön muuttamista koskeva aloite. Vtn Gröndahlin aloite viranhaltijain kielitaitosäännön muuttamisesta siten, että kanslia- ja toimistoapulaiset sekä heihin verrattavat viranhaltijat siirrettäisiin V kielitaitoluokasta IV kielitaitoluokkaan sekä että viranhaltijoilta V kielitaitoluokassa, mikäli he palvelevat yleisöä, nimenomaan vaadittaisiin tyydyttävä taito puheessa käyttää myöskin ruotsin kieltä, päätettiin ⁵⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Osapäivätyön käytäntöönottaminen kaupungin virastoissa. Vt Borg-Sundman oli tehnyt ⁶⁾ aloitteen osapäivätyön käytäntöönottamisesta kaupungin virastoissa sekä esittänyt, että valtuusto tutkituttaisi perheenemäntien osapäivätyön järjestelymahdollisuuksia kaupungin virastojen työssä sen seikan selvittämiseksi, millä aloilla tällainen järjestely oli toteutettavissa ja millä edellytyksillä. Palkkalautakunnan pyydettyä asiasta lausunnot eri virastoilta ja lautakunnilta se kaupunginhallitukselle antamassaan lausunnossa huomautti, että osapäivätyö ei tule kysymykseen siellä, missä määrätyn viranhaltijan työskentely muodostaa sellaisen kokonaisuuden, jossa myös vastuun täytyy olla jakamaton, joten kysymykseen tuli ainoastaan alistettu työvoima ja senkin joukosta vain ne viranhaltijat, joiden tehtävät olivat joko puhtaasti mekaanisluontoisia taikka jaettavissa erillisiin itsenäisiin osiin. Koska palkkalautakunnan käsityksen mukaan kysymys siitä, missä laajuudessa ja millä tavalla osapäivätyö tulevaisuudessa olisi käytännössä järjestettävä, oli selvitettävissä ainoastaan kokemusten perusteella, lautakunta ei katsonut toistaiseksi olevan aihetta ryhtyä luomaan erityisiä osapäivävirkoja. Kaupunginhallitus oli puolestaan pääasiassa yhtynyt palkkalautakunnan tekemiin ehdotuksiin. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾:

että lauta- ja johtokunnat oikeutetaan palkkalautakunnan kussakin yksityistapauksessa antamalla luvalla suorituttamaan töitä osapäivätyövoimaa käyttämällä;

että osapäivätyövoimaa tarvittaessa on siitä ilmoitettava työvälistyistoimistolle;

että osapäivätyövoiman palkkauksen perustaksi on otettava suhteellinen osuus vastaavan viran peruspalkasta;

¹⁾ Kvsto 15 p. lokak. 556 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 49. — ²⁾ Kvsto 5 p. marrask. 600 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 51. — ³⁾ Kvsto 3 p. syysk. 464 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 97. —

⁴⁾ Kvsto 21 p. toukok. 339 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. marrask. 628 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. huhtik. 236 §. —

⁷⁾ S:n 5 p. marrask. 608 §; kvston pain. asiakirj. n:o 13.

että niin kauan kuin osapäivätyöntekijä on osapäivätyössä, saa hän toistaiseksi virkasäännössä edellytetyt vuosi- ja muut lomaedut sekä suhteessa työajan pituuteen supistetut ikäkorotukset, mutta hänen tultuaan kokopäivätyötä suorittavaksi viranhaltijaksi osapäivätyöskentelyä ei toistaiseksi lasketa palvelusajaksi asianomaisen sosiaalisia etuja määriteltäessä; sekä

että virkasääntökomiteaa kehoitetaan ottamaan harkittavakseen, mitä muutoksia osapäivätyön käytäntöönottamisen johdosta virka- ym. sääntöihin ehkä olisi aihetta tehdä.

Päivystyskorvaukset. Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä ¹⁾ kaupungin virastoissa ja laitoksissa säännöllisen työ- ja virka-ajan ulkopuolella suoritettun päivystyksen suhteen määräyksen, että jos työntekijä voi vapaasti valita olinpaikkansa, mutta on tällöin kuitenkin velvollinen ilmoittamaan työnantajalleen, missä hän on tavattavissa, on enintään yhdestä viidesosasta tätä varallaoloaikaa suoritettava hänelle hänen yksinkertaisen tuntipalkkansa mukaan laskettu korvaus, ja alistettua mainitun päätöksensä sosiaaliministeriön vahvistettavaksi, sosiaaliministeriö oli ilmoittanut pyytäneensä työneuvostosta elokuun 2 p:nä 1946 annetun lain 9 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisesti työneuvoston lausuntoa. Työneuvostolla ei ollut mitään huomauttamista päätöstä vastaan. Sosiaaliministeriö ilmoitti lähettäneensä mainitun lausunnon ammattientarkastajille tiedoksi kehoittaen heitä työaikalain noudattamista valvoessaan ottamaan sen huomioon. Ilmoitus merkittiin ²⁾ tiedoksi.

Sairaalalautakunnan huomautettua siitä huomattavan suuresta päivystyskorvauksesta, jota kaupunginvaltuuston päätöksen ³⁾ mukaisesti oli suoritettava sairaalan määräämässä huoneessa päivystäville lääkäreille ja joka eräissä tapauksissa ylitti jopa varsinaisen palkan, palkkalautakunta, jonka mielestä tähän epäkohtaan oli syytä tehdä jonkinlainen rajoitus siltä osalta, miltä päivystyskorvausten määrä riippui kaupungin viranomaisten omista päätöksistä tai harkinnasta, oli ehdottanut, että päivystyskorvauksia koskevaa päätöstä olisi täydennettävä sellaisella lisäyksellä, että päivätyöskorvaus ei saanut ylittää 50 % asianomaisen viranhaltijan varsinaisesta palkkatulosta. Asiasta oli pyydetty lausunnot Helsingin kaupungin virkamiesyhdistykseltä, Helsingin kunnantyöntekijäin keskustuomikunnalta sekä eräiltä kaupungin lautakunnilta. Kaupunginhallitus oli puolestaan asettunut puoltamaan palkkalautakunnan tekemää esitystä tehden siihen eräitä selvennyksiä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen päivystysmääräysten 3 a ja 3 d kohtien muuttamisesta.

Sunnuntaityökorvaus. Sen jälkeen kun eduskunta oli katsonut asianmukaiseksi, että sunnuntaityökorvauksen sisällyttämisestä kuukausipalkkaan kokonaan luovutaan ja että sen sijaan sunnuntaityöstä suoritetaan se palkankorotus, josta säädetään työaikalain 18 §:n 1 momentissa, ja valtioneuvosto antanut kaikille ministeriöille ja keskusvirastoille määräykset sunnuntaityökorvauksen suorittamisesta, Kaupunkiliiton palkka-asiaineuvosto oli kiinnittänyt kaupunkien ja kauppalaan huomiota siihen, että sunnuntaityöstä oli suoritettava työaikalain mukainen korvaus kaikille kaupunkien ja kauppalaan palveluksessa työsuhteessa oleville työntekijöille ja työaikalain alaisille viranhaltijoille. Lisäksi palkka-asiaineuvosto oli suositellut, että myöskin kaikille niille muille viranhaltijoille, jotka kyseisenä aikana työskentelevät asianomaisen hallintoelimen tai viranomaisen määräyksestä, suoritetaan työaikalaissa säädetty sunnuntaityökorvaus työhön käytettyjen tuntimäärien perusteella. Korotukset oli suoritettava työaikalain voimaantulosta eli tammikuun 1 p:stä 1947 alkaen. Palkkalautakunta, jonka käsityksen mukaan oli ilmeistä, että kaupunki käytännössä oli pakotettu seuraamaan työaikalain alaisten viranhaltijain osalta valtion esimerkkiä kertomusvuoden alusta lukien ja koska ei myöskään näyttänyt mahdolliselta tehdä poikkeusta niiden viranhaltijain sunnuntaityökorvauksen suhteen, jotka eivät olleet työaikalain alaisia, oli laatinut ehdotuksen sunnuntaityökorvauksen suorittamisesta kaupungin viranhaltijoille, johon kaupunginhallitus oli yhtynyt. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ ehdotuksen ja julisti päätöksensä kiireellisenä täytäntöönpantavaksi.

Rationalisointitoimenpiteet kaupungin virastoissa ja laitoksissa. Kaupunginvaltuusto

¹⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 10. — ²⁾ Kvsto 12 p. helmik. 69 §. — ³⁾ Ks. v:n 1946 Kunnall. asetuskok. s. 362. — ⁴⁾ Kvsto 17 p. jouluk. 69 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 91. — ⁵⁾ Kvsto 17 p. jouluk. 69 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 98.

päätettiin¹⁾ myöntää kertomusvuoden yleisistä käyttövaroistaan 540 000 mk:n suuruisen määrärahan kaupunginhallituksen käytettäväksi rationalisointitutkimusten jatkamista varten kaupungin virastoissa ja laitoksissa kaupunginhallituksen määräämässä laajuudessa v:n 1947 ensi puoliskon aikana.

Vtn Väreän ym. aloite 9-jäsenisen komitean asettamisesta tutkimaan ja tekemään ehdotuksia kaupungin eri laitosten kannattavuudesta ja järkiperaistamisesta päätettiin²⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Lapsilisät. Kaupunkiliiton palkka-asiaainneuvosto oli huomauttanut, että valtioneuvoston päätöksen mukaisesti lapsilisän suorittaminen oli pakollista sekä yksityisoikeudellisessa työsuhteessa oleville työntekijöille että valtion viran- ja toimenhaltijoille sekä suositellut päätettäväksi, että kaupunkien ja kauppalaan viranhaltijoille suoritetaan, mikäli sitä ei vielä ole tehty, ainakin kertomusvuoden lokakuun 1 p:stä lukien lapsilisät. Kaupunginvaltuusto päätti³⁾, että jokaiselle kaupungin viranhaltijalle, joka on perheensä pääasiallinen huoltaja, suoritetaan lapsilisää kustakin hänen elätettävänään olevasta alle 17 vuotiaasta omasta tai aviopuolison lapsesta tai otolapsesta 500 mk kuukaudelta v:n 1947 lokakuun 10 p:stä alkaen. Samalla kaupunginvaltuusto päätti kehoittaa kaupunginhallitusta ottamaan harkittavakseen kysymyksen lapsilisää koskevan määräyksen sisällyttämisestä uuteen virkasääntöön. Päätös julistettiin kiireellisenä täytäntöönpantavaksi.

Viranhaltijain palkkojen ja eläkkeiden sekä työntekijäin eläkkeiden järjestely. V. 1945 tapahtuneesta⁴⁾ viranhaltijain palkkojen järjestelystä huolimatta oli palkkaluokittelu jäänyt epätasaiseksi ja kaupunginhallitukselle oli jatkuvasti tehty huomautuksia korjausta vaativista epätasaisuuksista. Lisäksi oli aivan yleisesti ollut havaittavissa tyytymättömyyttä palkkatasoon sellaisenaan, varsinkin sen jälkeen kun indeksin muutoksiin perustuva palkkakehitys oli keskeytynyt. Kun täten, mahdollista laajempaa palkkauksen uudelleenjärjestelyä silmällä pitäen, oli osoittautunut tarpeelliseksi saada käsitys vallitsevista olosuhteista kaupungin kaikissa virastoissa, kaupunginhallitus oli kehoittanut kaikkia kaupungin lauta- ja johtokuntia sekä hallituksia esittämään perustellut ehdotukset hallintoalainsa palkkauksessa ilmenneiden epäkohtien poistamiseksi. Palkankorotusanomuksia oli kehoituksen johdosta saapunut erittäin runsaasti. Laatiessaan ehdotusta uudeksi palkkajärjestelyksi kaupunginhallitus oli ottanut huomioon lisättyvoiman palkkaamisen välttämiseksi tarpeellisen työajan pidentämisen, ikäkorotusten vahvistamisen kaikissa palkkaluokissa samansuuruisiksi eli 6 %:ksi, kalliinajanlisäysjärjestelmästä luopumisen ja kalliinajanlisäysten yhdistämisen peruspalkkoihin, viranhaltijain palkkojen nostamisen samalle tasolle, kuin millä vastaavien työntekijäin palkat olivat, sekä eläkkeiden korottamisen. Suunnitelmaa laadittaessa oli pohjana pidetty silloista kokonaispalkkaa ilman ikäkorotuksia, mitä kaikissa palkkaluokissa oli korotettu keskimäärin n. 30 %:lla, prosenttimäärien vaihdella 28:sta 33:een. Järjestelmää suunniteltaessa oli todettu yhtenäisen linjan aikaansaamiseksi olevan välttämätöntä yhdistää kaksi palkkaluokkaa ja niinpä oli 38 palkkaluokkaa yhdistetty 37 palkkaluokkaan, mistä johtuen myös kaikki seuraavat palkkaluokat siirtyivät numerollisesti palkkaluokkaa nykyistä ylemmälle. Kaupunginhallituksen ehdotuksen⁵⁾ mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾:

1) että sääntöpalkkaisia virkoja varten vahvistetaan kaupunginhallituksen ehdottama luokitusjärjestelmä siinä mainittuine peruspalkkoineen ja ikäkorotuksineen;

2) että tilapäisen työvoiman tililtä palkkaluokittelun puitteissa palkattujen viranhaltijain palkkaus on järjestettävä uudelleen 1 momentissa mainitun luokitusjärjestelmän mukaisesti;

3) että kaupungin virkasäännön 13 §:ään hyväksytään seuraava uusi väliaikainen 2 momentti: »Vuoden 1948 loppuun on edellä tarkoitettujen viranhaltijain tehokas työaika syyskuun 1 päivän ja toukokuun 31 päivän välisenä aikana kuitenkin seitsemän tuntia, paitsi lauantaisin sekä juhla- ja pyhäaattoina, jolloin työaika on viisi tuntia. Tarpeen vaatiessa on viranhaltija velvollinen tekemään ylityötä.»;

4) että kaupungin virkasäännön 18 §:n 1 momentti muutetaan näin kuuluvaksi: »Viranhaltija, joka on nimitetty vakinaiseksi palkkasäännössä mainittuun virkaan ja

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 34 §; ks. v:n 1946 kert. I osan s. 10 ja 133. — ²⁾ Kvsto 5 p. marrask. 630 §. — ³⁾ S:n 17 p. jouluk. 694 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 99. — ⁴⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 7. — ⁵⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 1. — ⁶⁾ Kvsto 12 p. helmik. 116 §, 19 p. helmik. 124 § ja 24 p. helmik. 127 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 1 ja 227.

nauttii siinä mainitun palkkaluokan mukaista palkkaa, saa ikäkorotuksen kolmen, kuuden, yhdeksän ja kahdentoista vuoden palveluksen jälkeen, kunakin kertana yhtä suuren, palkkasäännössä mainitun määrän, ollen hänellä oikeus ikäkorotuksen saamista varten lukea hyväkseen aika, jonka hän 21 vuotta täytettyään on ollut vakinaisena kaupungin virassa.»;

5) että kaupunginhallituksen ehdottama virkojen luokitus ja siinä ehdotetut virkojen nimitysten muutokset hyväksytään noudatettaviksi;

6) että kysymys siitä, sisältyykö määrätyn viran luonteen mukaiseen vuorotyöhön kuuluvasta sunnuntaityöstä tuleva korotettu palkka edellisessä momentissa mainitun luokituksen ja 1 momentissa mainitun luokitusjärjestelmän mukaiseen kuukausipalkkaan vai onko siitä maksettava eri korvaus, ja onko viimeksi mainitussa tapauksessa palkkaluokitus ehkä otettava siltä kohdalta uudelleen harkittavaksi, jätetään eri yhteydessä ratkaistavaksi;

7) että asianomaisia lauta- ja johtokuntia, joiden johtosääntöihin virkojen nimitysten muutokset aiheuttavat muutoksia, kehoitetaan ryhtymään asian vaatimiin toimenpiteisiin;

8) että Nikkilän sairaalan ylilääkärille myönnetään 3 500 mk:n, apulaisylilääkärille 2 000 mk:n ja alilääkäreille 1 500 mk:n sekä Malmin sairaalan apulaislääkäreille 1 500 mk:n suuruinen kuukautinen paikallislisä, jota eläkettä laskettaessa ei oteta palkkaetuna huomioon;

9) että rahatoimiston työläispalkkojen kassanhoitajan viran nykyinen haltija oikeutetaan nauttimaan sanotusta virasta 25 palkkaluokan ja rakennustoimiston tiliviraston puhtaanapito-osaston kamreerin viran nykyinen haltija 17 palkkaluokan mukaiset palkkaetut niin kauan kuin he sanottuja virkoja hoitavat;

10) että kaupungin viranhaltijoille myönnettyjen eläkkeiden eläkepohjaa on nostettava siten, että kuukausipalkkaisten osalta palataan eläkkeen perusteena olevaan pohjapalkkaan, joka sijoitetaan vastaavaan uuteen palkkaluokkaan, tämän palkkaluokan pohjapalkka ja sille tulevat ikälisäykset muodostavat uuden eläkepohjan;

11) että kaupungin työntekijöille myönnettyjen eläkkeiden eläkepohjaa on nostettava siten, että vanha eläkepohja sijoitetaan sen nykyisen palkkaluokan kohdalle, minkä loppupalkkaa se vastaa, ja vastaavan uuden järjestelmän mukaisen palkkaluokan loppupalkka otetaan uudeksi eläkepohjaksi, jolle lasketaan sen palkkaluokan mukainen eläkeprosentti; sekä

12) että edellisissä momenteissa ehdotetut päätökset tulevat soveltuvien osin voimaan taannehtivasti tammikuun 1 p:stä 1947 lukien.

Valtioneuvoston hyväksyttäväksi alistettiin niiden viranhaltijain palkat, joiden palkkaus lain mukaan oli sen hyväksyttävä.

Helsingin kaupungin virkamiesyhdistys oli huomauttanut, että valtioneuvoston lokakuun 3 p:nä antama päätös työpalkkojen säännöstelystä tulisi aiheuttamaan sen, että myös julkisoikeudellisessa virkasuhteessa olevien henkilöiden palkkakysymys oli otettava harkittavaksi. Kunnallisten viran- ja toimenhaltijain palkkojen horotuksesta ei toistaiseksi kuitenkaan ollut mitään päätöstä, vaikkakin neuvottelut olivat jo käynnissä, koska Kaupunkiliitto ei ollut halunnut tehdä lopullista ratkaisua, ennen kuin valtio oli tehnyt ratkaisun omien virkamiestensä palkkojen osalta. Elinkustannusten yhä noustessa olivat viranhaltijat kuitenkin joutuneet kestävämmään taloudelliseen asemaan, eivätkä takautuvasti maksettavat palkankorotukset auttaneet viranhaltijoita heidän nykyisessä vaikeassa asemassaan. Näillä perusteilla Helsingin kaupungin virkamiesyhdistys oli ehdottanut, että kaupungin viranhaltijoille suoritettaisiin mahdollisimman pian yhden kuukauden palkkaa vastaava määrä, joka myöhemmin vähennettäisiin lokakuun 1 p:nä 1947 myönnettävästä palkankorotuksesta. Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvosto oli puolestaan päättänyt kehoittaa kaupunginhallituksia väliaikaisesti ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että viranhaltijoille ensi tilassa ja viimeistään joulukuussa tapahtuvan palkanmaksun yhteydessä suoritetaan ennakkona väliaikainen palkanlisä, jonka suuruus on puolet tähänastisesta kuukautta kohden lasketusta viranhaltijain kokonaispalkasta. Kaupunginhallituksen esityksestä kaupunginvaltiusto päätti ¹⁾;

että kaupungin kaikille viranhaltijoille kertomusvuoden joulukuussa suoritetaan pal-

¹⁾ Kvsto 26 p. marrask. 676 §.

kanlisän ennakko, jonka suuruus on yksi kuudesosa siitä kokonaispalkasta, jonka asianomainen viranhaltija on oikeutettu saamaan kertomusvuoden viimeisen vuosineljänneksen aikana;

että tämä ennakko otetaan huomioon vähennyksenä niissä korotuksissa, jotka myöhemmin tullaan lopullisesti järjestämään;

että näin suoritettavaa ennakkoa ei makseta niille viranhaltijoille, jotka ennen kaupunginvaltuuston asiassa tekemää päätöstä ovat luopuneet kaupungin palveluksesta muuten kuin viranhaltijain eläkkeelle siirtymisen johdosta;

että kaupungin eläkkeennauttijoille suoritetaan eläkelisän ennakko, jonka suuruus on yksi kuudesosa siitä eläkkeestä, jonka asianomainen eläkkeensaaja on oikeutettu saamaan kertomusvuoden viimeisen vuosineljänneksen aikana;

että teknillisten laitosten lautakunta oikeutetaan ylittämään vesijohtolaitoksen, kaasulaitoksen ja sähkölaitoksen kertomusvuoden määrärahoja Kalliinajanlisäykset ja palkan korotukset vastaavasti 705 000 mk, 3 500 000 mk ja 28 000 000 mk; sekä

että liikennelaitoksen lautakunta oikeutetaan ylittämään liikennelaitoksen eri palkkatileille merkittyjä määrärahoja enintään 11 000 000 mk.

Työntekijäin työehtosopimukset. Palkkalautakunnan lähetettyä kaupunginhallitukselle huhtikuun 8 p:nä ehdotuksen¹⁾ uudeksi työehtosopimukseksi kaupungin ja Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan välillä, ehdotus oli poistettu valtuuston esityslistalta, koska Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvosto oli kehoittanut lykkäämään kaupungeissa ja kauppaloissa vireillä olevat neuvottelut työehtosopimuksista, kunnes palkka-asiainneuvoston ja Suomen kunnantyöntekijäin liiton v. 1946 hyväksymän työehtosopimuksen malli oli tullut uusituksi. Palkka-asiainneuvoston lähetettyä sittemmin työehtosopimuksen uuden mallin kaupunginhallitukselle oli mallin pohjalla laadittu uusi sopimusehdotus ja neuvotteluissa Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan kanssa sovittu siitä, että uuden sopimusehdotuksen käsittely lykätään, kunnes on saatu selvitys valtion viranomaisten laadittavasta uudesta palkkausjärjestelmästä. Sen jälkeen kun valtioneuvosto lokakuun 3 p:nä 1947 oli antanut uuden päätöksen työpalkkojen säännöstelystä, oli Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan edustajien kanssa jatkettu neuvotteluja, joiden tuloksena laadittu uusi sopimusehdotus perustui kaikessa oleellisessa edellä mainittuun mallisopimukseen. Palkkalautakunnan asetuttua puoltamaan eräin muutoksin laaditun sopimusehdotuksen hyväksymistä ja kaupunginhallituksen yhdyttyä palkkalautakunnan kantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi²⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen³⁾ uudeksi Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan ja kaupungin väliseksi työehtosopimukseksi.

Kiinteistölautakunnan ilmoitettua, että Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosasto oli ehdottanut, että sen alaisten työntekijäin palkka, joka työehtosopimuksen mukaan maksettiin yhtä suurena kaikkina kuukausina, suoritettaisiin nyttemmin kuukausittain todellisen työajan pituuden mukaan, kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ tehdä mainitun ammattiosaston ja kaupungin välillä tehdyn työehtosopimuksen 6 §:ään tätä tarkoittavan muutoksen.

Viranhaltijain eläkesäännön muuttamista koskeva aloite. Vtn Ekebomin aloite sellaisen muutoksen tekemisestä voimassa olevaan eläkesääntöön, että viranhaltija, joka tammi-kuun 1 p:n 1947 jälkeen eroaa kaupungin virasta vähintään 5 vuotta palveltuaan, oikeutettaisiin eläkeiän saavutettuaan saamaan virka-aikaansa vastaava lyhennetty eläke myöskin siinä tapauksessa, että eroaminen on aiheutunut muista kuin voimassa olevan eläkesäännön mukaan eläkkeeseen oikeuttavista syistä, päätettiin⁵⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Työntekijäin eläkkeiden laskeminen. Työntekijäin eläkkeiden uudelleenlaskeminen, joka perustui kaupunginvaltuuston päätökseen⁶⁾ työntekijäin eläkkeiden eläkepohjan nostamisesta, tapahtui käytännössä interpoloimalla siten, että ensin laskettiin perustyo-palkan suhde vanhan palkkaluokittelun mukaisiin lähempiin palkkaluokkiin ja että sijoittaminen uuteen palkkaluokitteluun suoritettiin vastaavaa suhdetta käyttämällä. Koska valtuuston päätös ei kuitenkaan edellyttänyt interpoloimisen ulottamista myöhemmin määrättäviin eläkkeisiin, oli niiden osalta jatkuvasti eläkesäännön mukaisesti ollut las-

¹⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 4. — ²⁾ Kvsto 5 p. marrask. 607 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 209. — ³⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 12. — ⁴⁾ Kvsto 17 p. jouluk. 700 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 81. — ⁵⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 283 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 9.

kettava perustyöpalkkaan pohjautuva peruseläke, ja tälle maksettu kalliinajanlisäystä. Kun kalliinajanlisäysjärjestelmästä oli kaikissa muissa suhteissa luovuttu ja kun se yksinomaan työntekijäin eläkkeisiin sovellettuna voisi johtaa ristiriitaisuuksiin, näytti välttämättömältä muuttaa laskemisjärjestelmää siten, että myöskin uusille työläiseläkkeille heti voitaisiin laskea niiden lopullinen määrä. Mikäli viranhaltijain eläkkeiden laskemisessa noudatettua menettelyä sovellettaisiin työntekijäin eläkkeisiin, johtaisi se nykyvaiheessa useimmiten epäedulliseen tulokseen eläkkeensaajan kannalta. Eläkkeensaajien etua silmällä pitäen olisi sen vuoksi kohtuullista, että laskettaessa eläkettä eronneelle työntekijälle se laskettaisiin sekä kolmen vuoden todellisen palkka-ansion mukaan että tähänastisen menettelytavan mukaisesti interpoloimismenetelmää käyttäen. Jälkimmäisen menettelytavan mukaan saatu eläke myönnettäisiin siinä tapauksessa, että se on ensiksi mainitulla tavalla saatua suurempi. Vertailua olisi jatkettava kolmen vuoden ajan, minkä jälkeen myönnettävät eläkkeet laskettaisiin yksinomaan todellisen ansion perusteella. Lisäksi tuntui kohtuulliselta, että eläkkeen perusteena ryhdyttäisiin käyttämään perustyöpalkan asemasta normaalia kokonaisansiota, mihin silloin myös kaikki asianomaisen nauttimat prosenttilisäykset sisältyisivät. Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnan hyväksyttyä edellä selostetun ehdotuksen kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ tehdä tätä tarkoittavan, työntekijäin eläkkeiden laskemista koskevan muutoksen kaupungin työntekijäin eläkesäännön 8 §:ään päättäen samalla, että ne eläkkeet, jotka oli myönnetty jälkeen edellä mainitun kaupunginvaltuuston päätöksen tekemisen ja ennen tämän päätöksen voimaantuloa, oli muunnettava samalla tavoin kuin mainitussa päätöksessä aikaisemmin myönnettyjen eläkkeiden osalta oli määrätty.

Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassa. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ toukokuun 1 p:stä 1947 alkaen lakkauttaa kalliinajanlisäysten suorittamisen Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassasta eläkettä nauttiville, mutta sen sijaan maksaa sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista kalliinajanlisäyksiin kaupungin leski- ja orpoeläkekassan eläkkeennauttijoilta kassan sääntöjen mukaisesti peruseläkkeisiin niin suuret lisäeläkkeet, että eläkkeet kokonaisuudessaan ovat kaupungin omien vastaavien peruseläkkeiden nyttemmin korotettujen ³⁾ määrien suuruiset.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen 5 §:n 1 momentin muutoksen, joka koski siinä määrättyjen kassan jäsenten peruspalkkamäärien muuttamista kaupunginvaltuuston päättämän ⁵⁾ uuden palkkaluokittelun mukaisiksi.

Myönnetyt ylimääräiset eläkkeet. Alla mainituille kaupungin laitoksen palveluksessa olleille henkilöille myönnettiin ylimääräiset elinkautiset eläkkeet, joiden kuukausimäärät olivat seuraavat:

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja viimeksi on toiminut	Eläkkeensaaja	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukaudta kohden, mk
Terveystoimisto	Andberg, Hj. J. ⁶⁾	Katsastusmies	19 1/7 47	1 800
Kaupunginkirjasto	v. Timroth, N. R. F. ⁶⁾	Kirjastoapulainen	19 1/7 47	1 800

Leskieläkkeitä myönnettiin alla mainituille henkilöille:

Eläkkeensaajan miesvainaja			Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukaudta kohden, mk
Virasto tai laitos, jossa viimeksi toiminut	Nimi	Virka tai toimi		
Työlaitos	Lindroth, G. V. ⁷⁾	Esimies	19 1/10 47	1 800
Puhtaanapitolaitos	Mattsson, V. ⁸⁾	Työntekijä	19 1/1 47	1 645
Satamalaitos	Lindberg, J. A. ⁹⁾	»	19 1/4 47	1 800
Vesijohtolaitos	Abrahamsson, A. V. ¹⁰⁾	Konemestari	19 1/4 47	1 800

¹⁾ Kvsto 18 p. kesäk. 384 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 80. — ²⁾ Kvsto 23 p. huhtik. 257 §. —

³⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 9. — ⁴⁾ Kvsto 21 p. toukok. 296 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 89. —

⁵⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 8. — ⁶⁾ Kvsto 3 p. syysk. 490 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. jouluk. 715 §. —

⁸⁾ S:n 22 p. tammik. 62 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. toukok. 335 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. kesäk. 361 §.

Helsingin tiettävästi vanhimmalle asukkaalle, leskirouva M. H. Koskiselle päätettiin ¹⁾ myöntää tammikuun 1 p:stä 1947 lukien elinkautinen 1 645 mk:n suuruinen peruseläke kuukaudessa.

Evätyt eläkeanomukset. Kaupunginvaltuusto ei katsonut olevan syytä myöntyä niihin ylimääräisen eläkkeen saantia koskeviin anomuksiin, joita seuraavat henkilöt olivat tehneet: Helsingin maalaiskunnan ulosottoapulainen K. Lahtivirta ²⁾, muonamiesten A. Broströmin ³⁾ ja J. Lähteen ⁴⁾ lesket, rakennustoimiston varastonhoitajan O. V. Riuttasalon ⁵⁾ leski, rakennustoimiston työntekijät V. Punkka ⁶⁾, O. Raatikainen ⁷⁾ ja H. Superi ⁶⁾, rakennustoimiston työntekijäin N. Heinosen ⁵⁾, J. V. Kaasisen ⁷⁾, J. Rautiaisen ⁶⁾, T. K. Salovaaran ⁶⁾, R. Tampion ⁸⁾ ja E. M. Valdénin ⁶⁾ lesket, puhtaanapitolaitoksen ajurin E. Ansisen ⁹⁾ leski, satamalaitoksen lämmittäjän A. Kyyrön ⁵⁾ ja kalustonhoitajan J. A. Sahlbergin ⁴⁾ lesket, Raitiotie ja omnibus oy:n toimitusjohtajan G. Idströmin ¹⁰⁾ leski, vesijohtolaitoksen työntekijä A. Mustonen ⁶⁾ ja vesijohtolaitoksen putkityöntekijän A. Salosen ⁷⁾ leski.

Yksityisessä poliklinikassa palvellun ajan lukeminen virkavuosiaksi eläkettä varten. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ oikeuttaa sairaanhoitajatar E. M. Brandtin lukemaan hyväkseen eläkettä varten sen kymmenen vuoden ja 4 kuukauden pituisen ajan, jonka hän oli palvellut tohtori Weberin poliklinikassa ennen kaupungin palvelukseen tuloaan.

2. Rahatointa koskevat asiat

Kaupungin v:n 1946 tilinpäätös. Kaupungin v:n 1946 tilinpäätöksen valmistuttua merkittiin ¹²⁾ tiedoksi seuraava mainitun vuoden tulos:

Menoylitykset	mk 447 471 618: 83	
Tulovajaukset	» 102 633 164: 90	
Menot talousarvion ulkopuolella	—	mk 550 104 783: 73
Menosäästöt	» 142 564 415: 77	
Ylitulot	» 371 737 513: 68	
Tulot talousarvion ulkopuolella	» 15 425 412: 72	» 529 727 342: 17
Vajaus.....		mk 20 377 441: 56

Edelleen merkittiin tiedoksi, että kaupungin käyttörahaston pääoma, jolle ei lasketa korkoa oli v:n 1946 lopussa 100 000 000 mk ja verotasausrahaston pääoma kertyneine korkoineen 99 465 176: 85 mk sekä että kertomusvuoden talousarvioon on 4 000 000 mk merkitty siirtyvänä säästönä edelliseltä vuodelta.

Verotasausrahasto. Kaupunginvaltuusto hylkäsi ¹³⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen, joka koski verotasausrahaston sääntöjen 2 §:n muuttamista siten, että rahaston kartuttaminen olisi mahdollista kertomusvuonna vaikkakin veroäyryllä kannettava määrä nousisi yli 8 mk:n.

Käyttörahaso. Kaupunginvaltuusto hylkäsi ¹⁴⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen Helsingin kaupungin käyttörahaston sääntöjen 2 ja 3 §:n muuttamisesta siten, että siirrot rahastoon keskeytettäisiin vasta kun sen pääoma on noussut 500 milj. mk:aan sekä että siirtoja rahastoon ei sidottaisi arvioituun säästöön.

Määrärahat. Seuraavia v:n 1946 talousarvion pääluokan Korot ja lainakustannukset määrärahoja päätettiin ¹⁵⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: 1938 vuoden II laina 180 334 mk, Tilapäisluoton korot 22 445 951 mk ja Kurssitappiot, kustannukset ja poistot 837 765 mk.

Obligaatiolainan ottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁶⁾ ottaa kahta vuotta pitemmällä maksuajalla ja enintään 15 vuoden kuoletusajalla 31 000 000 mk:n suuruisen obligaatio-

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 62 §. — ²⁾ S:n 8 p. tammik. 14 §. — ³⁾ S:n 26 p. helmik. 161 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. huhtik. 278 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. jouluk. 715 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. syysk. 490 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. toukok. 335 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. huhtik. 231 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. tammik. 62 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. marrask. 623 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. kesäk. 383 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. huhtik. 209 §. — ¹³⁾ S:n 9 p. kesäk. 366 §. — ¹⁴⁾ S:n 5 p. marrask. 602 §. — ¹⁵⁾ S:n 2 p. huhtik. 224 §. — ¹⁶⁾ S:n 5 p. marrask. 601 §.